

Journal Zeehond Singlehanded 2022

Vrije en geannoteerde versie van de journal-tekst, die tijdens de tocht geschreven moest worden en ook ingeleverd.

Dag 1

Er was niet veel tijd over na de groepsfoto en het in elkaar sleutelen van de stuurautomaat, die vocht binnen had gekregen na de aanbrengrtocht. Ik had graag nog even het kompas van de automaat willen calibreren, maar er waren vroeg al veel boten in het startgebied dus rondjes varen zou geen populair plan zijn. Het Markermeer stond in [de opdracht](#), dus daar moesten we als eerste heen want de windstilte die komende dinsdag zou komen zou daar het ergst zijn. Direct ingedraaid voor een mooi plekje in de sluis - of had ik eerst nog dichters langs het startschip moeten varen? Bijna-botsingen omdat mensen direct beginnen met plannen en puzzelen.

In de sluis bekijk ik de opdracht nog eens goed en geef een schatting af op basis van goeie wind + gemiddelde snelheid bij goede wind. Voorbij de [poepende man](#) gaat het hele veld richting Muiden, maar dat is voor mij al niet bezeild; snelheid zakt onder de twee knopen. Ik besluit de '4' in schrijfrichting te varen; beginnen bovenaan. Niet de kortste weg maar dan begin ik op een koers waar mijn boot het beste kan profiteren van de weinige wind, en bovendien ziet niemand dan mijn zielige vertoning. Maar spoedig vaar ik helemaal alleen in de druilerige regen. Ben ik weer heel dom geweest? Weet je wat, ik loop 4 knopen en het stopt met regenen: neem het ervan. Ik zet nu op de plotter het hele plan uit. Dat voelt goed. Het is een haalbaar plan, met de wind en zo. Nu alles op alles zetten om dit uit te voeren. 15:45 er komt zon, maar de wind gaat helemaal weg. Ik droog de telltales met de theedoek; als ze weer wapperen dan scheidt dat hoop. 16:00 de EA1 boei passert traag mijn stilliggende schip. Dit rak (1e van de '4') is bezeild! Yes. De 'kopgroep' passeert tegengesteld. Mooi werk, kan niet anders zeggen. Dan volgen de mindere goden. Als de '4' af is om 20:10 is het al een stief uurtje donker.

Wat ging hier allemaal goed en fout? De inschatting van de tijd heb ik gedaan op basis van een werkelijke gemiddelde snelheid van vorig jaar, plus de windverwachting, waarbij ik schatte op 20 mijl extra voor opkruisen. Betere basis dan vorig jaar. Niet over zeuren. De snelle beslissing 'Markermeer eerst' was ook vooraf al gemaakt op de windverwachting, en de beslissing 'de 4 als eerste' lag voor de hand; ik had hem al op de plotter gezet. Maar de volgorde, of de

richting, waarin ik de 4 zou doen, had ik nog niet bepaald en de beslissing het te doen zoals ik het deed is overhaast geweest. Op dat punt, vlak na de jachtendoorgang, had ik veel makkelijker even bij kunnen gaan liggen om de keuze die ik maakte te verifiëren. Misschien is die keuze helemaal niet zo slecht geweest, maar het is veel relaxter om niet met je voorhoofd tegen het kajuitluik te slaan omdat je denkt dat je weer een blunder begaan hebt.

Wind draait weer terug, ik zal helemaal op moeten kruisen naar Muiden. Half 3 's nachts ben ik daar. Er ligt hier een groepje boten te snurken, maar ik voel me nog best. Wind is perfect - nu de wind goed is moet ik zover mogelijk zien te komen. Ik boom de fok uit en zet alles snoeistrak; zo kan de automaat heel goed een diepe koers houden.

Om 7 uur ben ik in Enkhuizen; hier liggen voor het Naviduct veel boten nog te snurken maar de sluis is al een uur open en als ik voor de deuren ga liggen krijg ik rood-groen en een privé-schutting. Ik ben de eerste in de Buitenhaven en leg op het Eiland aan tegen een grote stalen boot. Natuurlijk - staal houdt van staal. Pas op de wal bedenk ik dat ik de opdracht moet zoeken. Voor de stempel had ik bedacht dat ik zou zeggen een selfie te moeten maken met de charmantste dame in Enkhuizen, maar dat als dat niet lukte een stempel ook wel goed zou zijn. Dat werkte, kreeg ook nog een selfie maar die hou ik voor mezelf. Hahaha.

Je kunt ook vooraf al bedenken waar je je stempel gaat halen en of je beter links of rechts aan kunt leggen. Scheelt weer lopen. Maar ja, even de benen strekken is wel lekker natuurlijk.

Dag 2

Zolang ik me nog 'energized' voel en de wind goed is moet ik doorvaren, en Medemblik was gezeild in een mum van tijd. Maar ik begin nu toch wat wazig te worden; de opdracht snapte ik niks van maar na twee keer heen en weer lopen zit ik uiteindelijk gezellig aan de koffie bij Henjo thuis ;-). Het idee was om in Medemblik een uiltje te knappen als dat zou kunnen. Maar ik maak een berekening van de tijd en het tij dat nodig is om in Den Helder te komen, en daaruit blijkt dat ik eigenlijk direct weg moet. Met een straffe bries naar Den Oever, gezellig in de sluis weer; in het Visjagersgaatje maar twee keer hoeven kruisen, maar verder wel knijpen. Boten die scherper zeilen halen me in.

Eenmaal door het Gat van de Stier wil ik een stukje van de hoofdstroom meepikken, maar snel besef ik dat die stroom naar buiten toe ombuigt en me straks van de haven weg gaat spoelen. Dus ruim op tijd ga ik overstag en mijn koerslijn komt ruim bovenstrooms van de haven uit. Zelfs zo ruim dat ik een klapje terug maak. Ik vaar op een rechte lijn de haven aan, perfect. En dan valt onder de dijk de wind helemaal weg en neemt de stroom me stuurlaas mee. Had ik me kunnen bedenken (of herinneren). Ik dreig voor de veerboot te verzeilen die elk moment weg kan gaan, en weet wat me te doen staat: die laatste meters doe ik op de motor. Ik heb hier in mijn diensttijd leren zeilen en uitgesproken hier ga ik niet liggen klooien. In de haven is het erg gezellig, maar ik lepel een koud blikje snert leeg, hap een foliepak hamburger af, maak een planning voor morgen, ga even onder het gemalen water staan, en kruip voldaan in mijn hondenkooi.

Hoeho Gat van de Stier? Heb ik niet op de kaart gekeken of zo? Of heb ik een soort mentaal blok tegen routes die opkruisen vereisen? Ik had ook door het Malzwin kunnen gaan. Misschien meer opkruisen, maar dieper dus meer stroom mee, en ik had beter bovenstrooms van de haven aangekomen. Jaja, ik was niet de enige. Heb ik dan alweer achter anderen aangevaren?

Dag 3

6 uur op, half zeven weg. Heerlijk geslapen. Idee is bij eerste gelegenheid over het wantij Inschot te komen, dan ankeren, en tegen de stroom, maar met gunstige wind in door te beuken naar Vlie om met het staartje vloed door de Vliestroom te komen met wind tegen. Dan wachten op staartje eb om er weer uit te komen, en na de kentering met de vloed naar binnen en slapen in Harlingen. Morgen NW dus dan is de rest van de route praktisch bezeild. De Vita was zo slim om over de Bollen door naar het Scheurrak te gaan, maar dat inzicht kwam voor mij te laat, want ik had zitten appen.

Den Helder vroeg eruit voor ankeropdracht bij het
Inschot, daarna Vlieland en Harlingen.

07:07 ✓✓

Ik programmeer een route door de Scheurrak/Omdraai want dan heb ik mijn handen vrij om na te denken. Ik word links en rechts al ingehaald dus ik zal publiek hebben bij de ankeractie. Idee is om op het fokje met wind van achter de stroom (tegen) dood te varen, anker uit, inrollen, klaar.

Maar het doodvaren werkte niet, en de fokroller zat vast, dus het draaide gewoon uit op een geslaagde hots-klots-boem actie zonder overbodige finesse. De regen die viel, viel precies in de ankerperiode, niet gepland maar wel aan zien komen :-). Anker op ging zonder rugbrekens dus dat was ook wel weer eens fijn. Met uitgeboomde fok, maar niet plat voor het lapje ;-) doorgevaren totdat ik op halve wind om de Richel kon. Te lang gewacht, de stroom zet me nu zijwaarts weg. FF niet meer schrijven nu.

Ik heb een theoretje dat het achterlijk van een uitgeboomde fok, mits strak gespannen, fungeert als leading edge van een vleugelprofiel, en ik daarmee meer vermogen uit de fok krijg dan wanneer ik hem simpelweg plat aanblaas. Werkt voor mij, althans die illusie heb ik, en ik moet toch wat; maar dit is de achtergrond van mijn soms bizarre routekeuzes.

Na zoveel uur opkruisen later zitten we op Vlieland. Het hele plan was verlaat dus dit was toch tegen de stroom in. Maar niet gemiept - gewoon gedaan en hier zit ik. Plan was om naar Harlingen te gaan dus even wat koken en dan weg, om het staartje van de eb mee naar buiten te pikken, en dan met de vloed naar Harlingen.

Staatje eb duurt achterlijk lang dus zit nu in Vlietstroom weer tegen de stroom in te varen. LW Vlieland was 19:27 nu nog naast de Richel dikke stroom tegen. Wanneer gaat het kenteren? 20:30 hehe eindelijk stroom mee, maar ik moet wel nog een klapje maken.

Voor het eerst word ik gevolgd - iemand die me niet inhaalt. Dat is een nieuw fenomeen voor me, dat maak ik nooit mee. Wat moet-ie van me? Hij lijkt mijn track te volgen. Knap om je snelheid precies zo terug te regelen met zeilen. Snap er niks van. Is dit paranoia of slaapgebrek? In het Hanerak halen ze me in - het zijn er twee! Lekker doorgezeild onder sterrenhemel bij een SW3. Aangelegd achter de Sasbrug tegen een charter en stoomlicht gerepareerd want die deed het niet. Nu crashen in de kooi.

Dag 4

Werd vanzelf wakker uit een droomloze slaap en hoor een elektromotor. Ik had vertrouwd op de reguliere wekker en wektijd van mijn telefoon, maar die was leeggelopen; in een poging stroom te sparen had ik de hoofdschakelaar omgezet. En reken er maar niet op dat ik wakker wordt van het geluid van dieselmotoren. FOUT! Er zijn nog maar een paar boten in de haven. Als ik mijn hoofd naar buiten steek staat de Sasbrug nog open dus ik gooi alles los en vaar uit. In de havenkom ruim ik wat zoi op, hijs de zeilen en vaar uit. Ik begrijp het: wind valt vies tegen. Nu wordt het een probleem om Kornwerd te halen.

Ontbijt in de kuip met verse gemberthee. Nauwelijks wind.

07:51 ✓✓

De Boontjes zijn net bezeild maar het kost me moeite om hoogte te houden, dus ik snij stukken af. Het dieptealarm op 1.5 m gaat continu af. Dus ik zet hem uit. Dus ik loop vast. Als ik nu Kornwerd niet haal moet ik een tijd wachten. Ik gebruik ca. 30 sec motorgeweld om achteruit los te komen. Dan maar strafpunten.

Ok, twee dingen. Ik heb me weer eens verslapen waardoor ik het tij in de Boontjes weer eens niet haalde. Waarom? Omdat ik mijn stoomlichtje belangrijker vond dan de race, en toen ben gaan slapen zonder planning voor de dag erna, wat me wel had geprompt om de wekker wat vroeger te zetten. Kras het op mijn plafond: "Niet Pitten Zonder Plan" en "Altijd Screamy Meany Aanzetten". En ja dat vastlopen was gewoon een operationele omissie. Normaal zet ik het het ankeralarm op ondieper (van 1.5m naar 1.0m bijvoorbeeld) als ik het zat ben ernaar te luisteren. Maar nu was ik bezig mezelf te kastijden over mijn blunder. Vlek op vlek dus weer. Niet meer doen, schipper.

Aan het eind van de Boontjes moet ik toch opkruisen en zeil ik achteruit, want de kentering is inmiddels al lang geweest. Ik zie dezelfde boei een

paar keer terug. Ik gebruik even de motor om terug te komen naar waar ik was maar gooi dan het anker uit onder zeil. De log geeft 1.3 knoop stroom aan. Ik besluit weg te gaan als dat 0.5 knoop is. Dat gebeurt 2 uur later en dan is de wind inmiddels geruimd dus het is bezeild (maar net) tot de sluis. Schutten is een langdurig drama. Dan, bij het uitvaren van de sluis, stopt de motor ermee. Tank leeg. Ontluchten etc. nog een kwartier verder, wind richting Hindeloopen helemaal weg. Spi nog geprobeerd maar dat haalt niks uit t.o.v. uitgeboomde fok. Havenmeester Hindeloopen zegt "leg hem 'even' in een box". Ik denk niet dat de beste man een solozeiler is. Lekker weer even te lopen naar het visrestaurant voor de stempel. Uitvaren is geen beauty, maar ik wou snel weg. Het is zo stil dat de passage van de startboei van de '5' opvalt doordat ik de schakels van de onderwaterketting hoor rinkelen. In het tweede rak gaat de stuurautomaat eruit. De uitschuifbuis ligt er gewoon naast - wist niet eens dat dat kon. Reserve eropgezet en meteen gerepareerd - het is erg rustig.

Tergend langzaam gaat de '5' en dan begint het lange stuk naar Urk. Wind gaat op en neer, snelheid tussen 1.2 en 4.5 knoop. Wel dezelfde richting, dus ik zet de zeilen goed, zet de koers op de automaat en zet elke 10 minuten de wekker om niet in slaap te vallen. Er is niemand hier, maar ik ben moe en ik ken mezelf. Af en toe zakt de snelheid in, maar er is toch niks wat ik daaraan kan doen. Om half zes ruim ik de boot op en maak me klaar voor de dag.

Dag 5

Het blijkt dat er de hele nacht is gekwebbeld. Met de SH playlist rond ik om kwart over 6 het havenhoofd van Urk. De stempel van een café zou in een asbak liggen maar het duurde een paar vieze asbakken voor ik beet had. Na een half uur ben ik er weer uit. Even wachten tot ik uit de luwte van het eiland ben voor ik in kan schatten of ik het ga halen. En ja. Dat gaat lukken voor 12:30, de cut-off tijd! Ik ruim op, bak eieren met spek en maak verse gemberthee. Beetje roemloos laatste rak, iedereen wordt een uur later wakker in Urk en haalt me alsnog in, maar het is wel beheerst en het geeft me tijd om alle tijden door te rekenen en de administratie zoveel mogelijk af te maken.

Superblij! Dank voor het organiseren en alle zeilers voor de gezelligheid en inspiratie. Alleen jullie weten precies wat voor een epische onderneming dit weer is geweest!

<https://syzeehond.blogspot.com/2022/10/singlehanded-2022.html>